

NOYMAΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΤΟΛΙΤΙΚΗ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ-ΦΙΛΩ. ΟΤΙΚΗ

Δ.Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΡΟΝΟΣ Β'. | ΑΘΗΝΑ, Κυριακή 14 του Νοεμβρη 1904 | ΓΡΑΦΕΙΑ Όδος Οικονόμου: αριθ. 4 | ΑΡΙΘ. 122

ΥΔΑΣΠΗΣ

Πάντα παρ' Ηδύποτη τούς πληποὺς τοὺς ὅχους στρεψούσαι
μωρούσταν
Τὰ παρῆδε τὰ ξυλώπιται καὶ τὰ ἡσαίρη πλατάνια
Τῆς Χώρας τοῦ Ἡλιοῦ, καὶ ναῶν πυραμιδένιων
γιουνῆλου
λαζαποποτῶν μηρυγγῶν. Στὶς στέρες πρασινίζει

Χορτίσι καὶ ἀνθισι πολυπτειγαν τὸ ἀνεμοφρύξια—δῆρο
Τῆς ἄνησης γλυκώπιται καὶ μῆτος λιονταρίεος
Οποιος ζεχριέται ἀνιλαρρία γυνιό τὸ Καλοκαίρι.
Σκλήριοι βάρικες ἀμηντατας τοῦ ποταμοῦ τὸ γυάλο
Κεῖ ἀλλες βιροτές πιπέδαιναν τὴν στοῦ γεροῦ τὸ χέρια
Τὰ χρυσωτὰ γεννήματα τῶν κάμιτον φορτωμένες.
Τὰ πλέγμη πυργανίδρωνται πά στὰ γυμά γιοφέριν
Καὶ κάτω ἀπ' τὶς πανάγουες τὶς πάλες κοίλυμπινσια
Ἄγρους καὶ μανδύμαλλα κυρίσια καὶ σηρόναρ
Μεσ' τοὺς ἀφρούς τὸ μάλινα τοῦ ἱνγεροῦ κορμιοῦ
Γιους.

ΕΡΜΟΝΑΣ

ΝΕΟΠΑΛΑΙΧΟΣ

Όχ. Jean Moreas μᾶς ἥρθε φρέσκος φρέσκος ἀπ' τὸ Παρίσι καὶ καθρεφτίστηκε ἀμέσως στὸ Ἑλληνικὸ γιαλί. Μά—π' ἀνάθιμά τοι— τὸ Ἑλληνικὸ γιαλί φαίνεται πῶς εἶναι πολὺ πιστώτερο ἀπὸ τὸ Παρισιάνικο. Τὶ παράξενη κορμοστασιὰ ποὺ μᾶς ἔδειξε; "Ολως διόλου διαφορετικὴ ἀπὸ κεῖνη ποὺ φανταζόμαστε τὸ σα χρόνια. Μεγάλος ποιητής—λέγαμε—ἀναθρεμένος μὲ τὰ νεώτερα φῶτα, δίχως πρόληψες καὶ δίχως φωροπερηφάνειες, νέος ἀνθρωπος, μαθές. Μὰ ποὺ τὰ νιᾶτα καὶ τὰ φῶτα του; Καμαρώστε τὸν στὴν προχτεσινή «Ἐστία»—τὴν σαμένη τὴν «Ἐστία» ποὺ τὴν πιάνουν κάθε τοσού φιλολογικοὶ παρεξισμοὶ.

— "Αν ύπάρχει σήμερον Ἑλλάς, λέει, τοῦτο χυρίως τὸ χρεωστοῦμεν εἰς τὸν Ομηρον, τὸν Σοφοκλῆ, τὸν Πλάτωνα καὶ τὰ ἄλλα Ὀλύμπια πνεύματα ὃν τὸ γένητρον παραμένει ἀφθιτον εἰς τοὺς αἰώνας.

Νά τοι! Δὲ σᾶς φαίνεται πῶς ἥρθε δχι ἀπ' τὸ Παρίσι παρὰ ἀπὸ μιὰν ἀκρη τῶν Τσουμέρηκων ποὺ ζούν ἀκόμη μὲ τὰ παλιὰ παραμύθια; Δὲ νομίζετε πῶς ἀκόμητε ἀνθρωπο τοῦ 62 κι ἀκόμη προτήτερα; Δὲ θαρρεῖτε πῶς ἔχετε μπροστά σας τὸν παλιὸν Βερούχα ποὺ ξύπνησε

ἔπειτα ἀπὸ τόσα χρόνια καὶ μιλοῦσε ἀκομῇ γιὰ τὰ λησμονημένα πράματα τοῦ καιροῦ του; Μὲ τὸ ἀναμάστρυχ μιᾶς σκουριασμένης πρόληψης ἔσβυτε κι αὐτὸς ἀπὸ τὴν ιστορία τὸ Ελκοχούσινα μας. Τύφλα νάχη δ Μιστριώτης δ δάσκαλος μπροστά σ' αὐτὸν τὸν μεγάλο—Γάλλο ποιητή!

— Οἱ αρχαῖοι, λέει, δ Σοφοκλῆς, δ Εὐριπίδης, ή γλωσσά τους, ή στίχος τους, ή φόρμα τους καὶ δὲν ξέρω τι.

Μὰ, χριστιανέ μου, ποιὸς τοὺς πείραξε τοὺς ἀρχαῖοις! Εἴπαμε μετὶ τίπετα γι' αὐτούς; Τοὺς περιπατέσαις, τοὺς περιφρονήσαμε, τοὺς τσαλαπατήσαμε; "Οχι, μά τὲ ποιητικὸ θύφος σου. Καὶ μετὶ τοὺς μελετοῦμε. τοὺς προσκυνοῦμε καὶ τοὺς λιβανίζουμε. "Η γλώσσα τους ἀθάνατη, δ στίχος τους ἀθάνατος, οἱ γυνῶμες τους ἀθάνατες, δλα τους ἀθάνατα, ναί. Καὶ τὸ μολογοῦμε αὐτὸς ἔχι γιατὶ ἔκαμαν νὰ ὑπάρχῃ σήμερα Ἑλλάς—τέτοια Ἑλλάς ποὺ θαρρῷ κι ἀν δὲν ύπηρχε λίγο θὰ ἤταν τὸ κακό. Τοὺς μελετοῦμε καὶ τοὺς προσκυνοῦμε γιατὶ εἶναι τέτοιοι ποὺ καὶ ξένοι νὰ ἤταν—Φράγκοι, Ἀλαμάνοι, Βούλγαροι, Φελάχοι—τὸ ίδιο θὰ κάναμε. Γιατὶ εἶναι καλλιτέχνες πρώτ' ἀπ' δλα.

Μὰ δὲ θὰ πη γιὰ τοῦτο πῶς πρέπει νὰ γίνουμε τυφλάλογα καὶ νὰ γυρίζουμε νυχτόνυμερα στὸ μάγγανο. Τόκαμαν αὐτὸς οἱ πατέρες μας καὶ νὰ ποὺ μᾶς κατάντησαν. Τόκαμαν τὸν καὶρὸ ποὺ μιλοῦσαν ὥρατα στὴν Ἀθήνα γιατὶ ἔλεγαν ἔχιδνες τὶς δχιές. Μὰ τόρα τσ' ἔχιδνες τοὺς δίνουν μπάμι κατακέφαλα καὶ δὲν τολμοῦν νὰ ξεμυτίσουν πιὰ δσο μεγάλες κι ἀν εἶναι. Θέλουμε νὰ ζήσουμε καὶ μετὶ νὰ ζήσουμε—καταλαβαίνεις τι θὰ είπῃ; Καὶ νὰ ζήσουμε μὲ τὴ ζωὴ ποὺ καταδέχτηκε νὰ βάλῃ μέσα μας ή φύση· μὲ τὴ γλώσσα ποὺ ἔχει μαζί μὲ τὸ γάλα στὴν ψυχὴ μας ή μάννα μας· μὲ τὶς ίδεες ποὺ μᾶς παραδίνει χρόνο μὲ τὸ χρόνο ή ἐποχή μας. Γιατὶ αὐτὸς πιστεύουμε—οἱ μικροὶ καὶ ταπεινοὶ ἐμεῖς—πῶς εἶναι ἀληθινὴ ζωὴ.

Δὲν καλαφατίζουμε παρὰ σκαρώνουμε καινούργιο καρδί καὶ τ' ἀρματώνουμε μὲ τὰ καινούργια τάρμενα. Δὲν ξαναζεσταίνουμε παρὰ μαγερένουμε νιὰ τροφὴ γιὰ τὰ παιδιά μας. Δὲν καταβρέχουμε τὸ σιτάρι ποὺ ἔγινε πιὰ γιὰ τὸ μῦλο· παρὰ μὲ τὸν ίδρωτά μας ποτέζουμε τὸ σπόρο τῆς γῆς ποὺ θὰ βργάλη νοσθλαστα καὶ τροφαντὰ γεννήματα. Δημιουργοῦμε—πλάθουμε. Καὶ τὰ πλάσματά μας, δσο κι ἀν εἶναι τιποτένια, εἶναι πάντοτε ζηλευτά γιατὶ θεμελιώνουν τὴ νιότη. Σ' ἀρέσει ἔσενα τὸ καλαφάτισμα; Κάμε το, δὲ σὲ πειράζει κανεὶς. "Οσο

γιὰ μᾶς, δάσκαλε! μή, σὲ μεῖναι. Τήρα τριγύρω σου τὴ ζωὴ τὴ βλέπεις; Αὐτὴ γιὰ μᾶς εἶναι, οἱ ἀρχαῖοι μας, τὶ γλώσσα μας, η φέρμα μας. ή ἀστέρεστη πηγὴ μας. "Άν τὴν ἀδράξουμε, καλά δὲν τὴν ἀδράξαμε; χαλάλι της. Μὰ νυχτερίδες καὶ βρυκολάκους δὲ θὰ μᾶς πούνε ποτέ.

Κατάλαβες;

ΠΕΤΡΟΣ ΑΒΡΑΜΗΣ

ΠΑΙΔΙΑΚΗΣΣ ΣΚΗΝΕΣ

"Ἄς μὴ θαρρέψῃ ὁ ἀναγνώστης πῶς σκοτεύουμε νὰ περιγράψουμε τίποτε σκηνὲς τῆς Βουλῆς. Σκοπός μας εἶναι νὰ ποῦμε δυν λόγια γιὰ τὰ δέκα φυλαδάρικα τῆς χυρίας; Φλωρεντίας Φουντουκλῆ, που βγήκανε μὲ τὸν τίτλο «Ἐμμετροί Παδίκαι Σκηναί». Τὸ μόνο μέρος τῶν φυλαδίῶν ποῦ νὰ χυρία Φουντουκλῆ τογράψε στὴν καθαρεύουσα, εἶναι τὸ ἀπόξω. 'Απὸ ἀνάγκη, νομίζουμε, κι δχι ἀπὸ προτίμηση. Επειδὴ δὲν πιστεύουμε πῶς νὰ χυρία Φουντουκλῆ ἀνήκει στὴ χορεία ἔκεινων ποῦ τὴν ἀγαποῦν τὴ Ρωμαϊκή, μὴ θέλουν καὶ μιὰ ἐπίσημη γλώσσα γιὰ τὰ ἀπόξω.

Τὸ ἀπούστα δῆμος νὰ δοῦμε. Νόστιμες καὶ ζωηρὲς παιδιακήσιες σκηνὲς, σὲ φυσικὴ καὶ γλυκειά γλώσσα γασμένες, καὶ πολὺ χαραχτηριστικὲς τῆς Ρωμαϊκῆς παιδιακήσιας ψυχῆς. Πάσι νὰ πη γνήσιες καὶ ποιωτότυπες. "Η καθεμιὰ καὶ μ' ἔνα τραγουδάκι τονισμένο ἀπὸ τὴν ίδια τὴν ποιήτρα.

Θέλετε δείγμα; "Ορίστε δείγμα. Μὰ ἀπὸ τὶς δέκα Σκηνὲς, ή ἔχτη, ή «Πρωτοραγιά». 'Ανοίγει ή Σκηνὴ μὲ τὴν "Αννα καὶ μὲ τὶς φιλενάδες της, ποὺ τραγουδάνε:

"Ηρθ' ή πρωτομαγιά, παιδεί, στοὺς κήπους σκορπίστε,

Μέσ' στὴ δροσούλα κ' εύωδιά πετάξτε καὶ χαρῆτε.

"Ἄξανα ἀκούγεται καὶ τὸ τραγοῦδι μιᾶς ζένης φτωχούλας, ποὺ λυπητέρα δηγήθαται τὰ βάσανα τῆς ζητῶντας βοήθεια ἀπὸ τὶς μικρές.

— Τὸ καημένο τὸ φτωχὸ παιδάκι, φωνάζει, ή Φλώρα.

— 'Απ' τὰ ματάκια του στάζει δάκρυ, κάνει τὶς Σανθούλικ.

"Η "Αννη δῆμος, τοῦ κεριοῦ της αὐτῆς, πετιέται καὶ τοὺς λέει νάρησουν τὶς ἀνδίες, ποὺ πότε λυπούνται γιὰ τὶς κηδείες, καὶ πότε γιὰ ζητιάνους. Τοῦ κάκου ξεφωνίζει ή Μαριώ, ξπειτα ή Κλειώ, ξπειτα ή Λουκία, ποὺς εἶναι σκληρόχαρδη ή "Αννα Αύτὴ τὸ κέφι της. 'Εγώ, λέει, «βγῆκα γιὰ νὰ γλεντήσω, δχι: ζητιάνους νὰ ἐλεῖσω» καὶ φεύγει.

